

RELACIONS INTERGOVERNAMENTALS A LA UNIO EUROPEA (codi 20855)

II CICLE

Curs acadèmic: 2002-2003

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

Professora: Ana-Mar Fernández

ana.fernandez@cpdp.uab.es

I. Presentació i objectius

En el context europeu, l'Estat-nació es troba sotmès a una doble transformació, cap a baix (descentralització) i cap a munt (integració europea). A partir dels diferents enfoccs teòrics i d'exemples concrets, aplicats tant als Estats com a la Unió Europea, l'assignatura ofereix els estris analítics necessaris per la comprensió dels esmentats processos seguint el fil conductor de les Relacions Intergovernamentals, és a dir de l'actuació dels diferents nivells de govern implicats en la formulació i la implementació de les polítiques públiques.

II. Organització del curs

El curs s'organitza a partir de les explicacions de classe, la discussió dels temes i la presència d'experts convidats.

III. Avaluació

L'avaluació es basarà en un examen final i tindrà en compte la participació activa a classe.

Nota: A més de la bibliografia general i obligatòria indicada, els alumnes disposaran d'una bibliografia específica per cada un dels temes del programa.

IV Programa

Tema 1.

Presentació del curs. Globalització i integració europea: l'impacte sobre l'Estat-nació.

Tema 2.

Les transformacions de l'Estat. El marc analític: les variables independents: context internacional i intern. Relacions intergovernamentals (RIG) i polítiques públiques. Diversificació territorial i funcional de poder. Interacció i interdependència: administracions i polítiques públiques

Tema 3

Els canvis externs: la Globalització de l'Estat-nació. Els seus efectes

Tema 4

Els canvis interns: reforma estructural de l'Estat del benestar. Pressions estructurals i respostes político-administratives.

Tema 5

Canvis interns i adaptacions. Reformes institucionals, tensions centre-perifèria i desenvolupament de les polítiques territorials. Fenòmens identitaris i demandes d'autonomia. Nivells de govern interdependents i polítiques interactives

Tema 6

La República Federal Alemanya. El federalisme cooperatiu.

Tema 7.

França. El centre a la perifèria. La perifèria al centre.

Tema 8.

Bèlgica: la transformació de l'Estat unitari en Estat federal.

Tema 9.

Itàlia: frustració sense reforma

Tema 10.

La supranacionalització de l'Estat. L'impacte de la Unió Europea en els sistemes estatals.

Tema 11.

El sistema institucional de la UE. Comissió, Consell de Ministres i Consell Europeu, Parlament, Tribunal de Justícia.

Tema 12.

Formulació i implementació de les polítiques europees. El paper de la Comissió. L'Europa de les Administracions. La Comitologia. Els grups d'interès i la formulació de les polítiques comunitàries.

Tema 13.

L'impacte de les polítiques comunitàries en els Estats membres. Les xarxes de polítiques transnacionals.

Tema 14.

L'Europa de les Regions i de les Ciutats. Estratègies de mobilització i formes de cooperació.

Bibliografia general

Arenilla, M. (1993) (ed.), *Relaciones Intergubernamentales en la Unión Europea*, Granada, Ed. de la Universidad de Granada.

Balme, R. (1996), *Les politiques du neorégionalisme*, Paris, Economica.

Hooghe, L. (ed). (1996): *Cohesion Policy and European Integration: Building Multi Level Governance*, Oxford, Oxford University Press.

Keating, M. y Laughlin, J. (1996), *The Political Economy of Regionalism*, Londres, F. Cass.

Kennedy, D. (ed.), «The European Union's Committee of the Regions», *Regional and Federal Studies*, 1, 1997 (número especial), pp. 1-87.

Laughlin, J. (1996): «Representing Regions in Europe: The Committee of the Regions»,

Federal and Regional Studies, 2, pp. 147-166.

Le Galès, P. (1998), "La nuova political economy delle città e delle regioni", *Stato e Mercato*, 52, pp. 53-91.

Le Galès, P. y Lequesne, Ch. (1997) (sous la dir. de), *Les paradoxes des régions en Europe*, Paris, La Découverte

Letamendía, F. (1999) (coord.), *Nacionalidades y Regiones en la Unión Europea*, Madrid, Fundamentos.

Morata, F. (1999), *La Unión Europea: Procesos, Actores y Políticas*, Barcelona, Ariel.

Morata, F. (1999) (coord.), *Las políticas de la Unión Europea*, Barcelona, Ariel.

—(1995): «Spanish Regions and the European Community», en Jones y Keating (eds.), *The Regions and the European Union*, Oxford, Oxford Univ. Press

—(1996): «L'Eurorégion Méditerranéenne et le Réseau de Villes C-6: les Nouvelles Formes de la Coopération Transrégionale en Europe du Sud», en R. Balme (ed.), *Les Politiques du Neorégionalisme en Europe*, París, Economica.

Rhodes, M. (ed.) (1995), *The Regions and the New Europe*, Manchester, Manchester University Press.

Pérez González, M. (coord.), (1994): *La acción exterior y comunitaria de los Länder, regiones, cantones y comunidades autónomas*, Bilbao, Instituto Vasco de Administración Pública

Schwaiger, P., «The European Union's Committee of the Regions: A Progress Report», *Regional and Federal Studies*, 1, 1997, pp. 11-22.

Sedjari, A. (1999) (ed.), *La mise à niveau de l'Administration face à la mondialisation*.